

OBSAH

ÚVOD.....	6
Struktura knihy a poděkování.....	6
Vlivy a zdroje.....	9
Poznámka k albánské abecedě a výslovnosti.....	11
Základní termíny a pojmy	11
1. ZÁKLADNÍ PŘEHLED VÝVOJE ISLÁMU.....	17
1.1 Šíitské učení	18
1.2 Súfismus	21
2. ŠÍŘENÍ ISLÁMU NA BALKÁNĚ	24
2.1 Islamizace albánského obyvatelstva	26
2.2 Gjergj Kastrioti Skënderbeu.....	27
3. ŘÁD BEKTÁŠÍJA	30
3.1 Úvod do bektášíji	30
3.2 Významné historické postavy.....	30
3.2.1 Imám Alí	30
3.2.2 Abaz Alí a jeho odkaz.....	32
3.2.3 Hádži Bektáš Veli	33
3.2.4 Derviš Sari Salltek nebo Sari Saltik	34
3.2.5 Druhý Pir Balim Sultán.....	36
3.3 Koncepty učení v rámci bektášíji	37
3.3.1 Koncept mistra.....	37
3.3.2 Koncept čtyř bran	38
3.3.3 Pilíře učení bektášíji.....	42
3.3.4 Koncept Alláh – Muhammad – Alí.....	45
3.3.5 Koncept práva členů Prorokovy rodiny vést ummu a dvanáctý imám	46
3.3.6 Koncept čtrnácti neviňátek.....	47
3.3.7 Koncept taqíja.....	48

3.3.8 Koncept následování	49
3.3.9 Vliv křesťanství a místních zvyků	50
3.4 Hierarchie rádu bektášíja, oblečení a administrativní rozdělení.....	51
3.4.1 Hierarchie rádu	51
3.4.2 Oblečení bektášíjských hodnostářů	57
3.4.3 Administrativní rozdělení rádu bektášíja	59
4. OBECNÉ DĚJINY ŘÁDU BEKTÁŠÍJA.....	61
4.1 Vývoj tohoto súfijského rádu na Balkáně do roku 1925	61
4.2 Vývoj bektášíji od roku 1925 do roku 1967	66
4.3 Vývoj bektášíji od roku 1967 do roku 1992	72
4.4 Vývoj bektášíjského rádu od roku 1992 do současnosti	74
5. VÝZNAMNÁ BEKTÁŠÍJSKÁ TEKKE V ALBÁNII	77
5.1 Svaté Světové centrum bektášíji v Tiraně.....	77
5.2 Tekke Sari Salltek	78
5.3 Tekke Fushë-Krujë.....	78
5.4 Tekke Baby Meleqiho anebo Tekke Shëmbërdhenj	79
5.5 Tekke Tomorri nebo Kulmak.....	80
5.6 Tekke Baby Xhaferriho v Melčani.....	80
5.7 Tekke Turan	81
5.8 Tekke ve Starje, Ersekë.....	81
5.9 Tekke Baby Selimího v Kreshově, Ersekë	81
5.10 Tekke Baby Hasaniho ve vesnici Peza, Tirana	82
6. VÝVOJ BEKTÁŠÍJSKÉHO ŘÁDU V KOSOVU, MAKEDONII A ČERNÉ HOŘE.....	85
6.1 Tekke v Kosovu	85
6.2 Tekke v Prizrenu	87
6.3 Tekke Haribati v Tetově, v Makedonii	88
7. BEKTÁŠÍJSKÉ ZVYKY A SVÁTKY	93

8. VÝZNAMNÍ ALBÁNŠTÍ BEKTÁŠÍJŠTÍ SPISOVATELÉ A DALŠÍ OSOBNOSTI	98
8.1 Bratři Frashériové	98
8.1.1 Abdyl Frashéri	98
8.1.2 Naim Frashéri	99
8.1.3 Sami Frashéri	105
8.2 Ismail Qemali	105
9. BUDOUCNOST BEKTÁŠÍJSKÉHO ŘÁDU	107
10. DALŠÍ MYSTICKÉ ŘÁDY ALBÁNSKÉHO OBYVATELSTVA	111
10.1 Qádiríja	111
10.2 Chalwatíja	113
10.3 Rifá‘íja	113
10.4 Saadí.....	114
10.5 Koridítíja	114
10.6 Tidžáníja	114
10.7 Další méně známé taríqy	115
10.8 Bábismus a bahá‘í	117
11. ZÁVĚR	121
12. POUŽITÁ LITERATURA.....	125
PŘÍLOHA: Celosvětový seznam objektů bektášíjského rádu dle albánské transkripce	128
Summary	144
Jmenný rejstřík.....	148
Věcný rejstřík	151